Opłata pocztowa opłacona ryczałtem.

ROK XLIV WARSZAWA, 15 LUTEGO 1927 Nr. 4

PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY

„SOKÓŁ"

Prenumerować można w Warszawie, Szopena 3 na czeki P. K. O. Nr. 3852 oraz na poczcie
Prenumerata dla Gniazd wynosi rocznie 7.00.

DWUTYGODNIK

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW GIMNASTYCZNYCH „SOKÓŁ": ZARZĄDU ZWIĄZKU I DZIELNIC: MAŁOPOLSKIEJ, MAZOWIECKIEJ, KRAKOWSKIEJ, ŚLĄSKIEJ, POZNAŃSKIEJ, POMORSKIEJ I WE FRANCJI

PRENUMERATA OGÓLNA Z DODATKIEM

	zł. gr.
Rocznie	7.00
Półrocznie	3.50
Kwartalnie	2.00
Miesięcznie	1.10
Numer pojed.	0.50

Wychodzi w Warszawie, przy współpracy komitetu, składającego się z druhów: inż. d-ra Czesława Kłosia, d-ra Ignacego Kozielewskiego, E. Kubalskiego, d-ra Aleksandra Małaczyńskiego, inż. Mikołaja Maksysia, Tadeusza Powidzkiego, St. Rowińskiego, St. Strzeteleskiego, inż. Michała Terecha, Alojzego Walleka, Antoniego Wolskiego.

PAŃSTWOWY URZĄD WYCHOWANIA FIZYCZNEGO i PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO.

Na jednem z posiedzeń ostatniego tygodnia stycznia b. r. uchwaliła Rada Ministrów na wniosek p. Ministra Spraw Wojskowych projekt ustawy, która, ogłoszona w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, powołuje do życia Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. Ustawa jest bardzo ogólnikowa i ramowa, ujmuje tylko główne zasady Urzędu, a natomiast pozostawia wielką swobodę uregulowania szczegółów zainteresowanym Ministrom, mianowicie: Ministrowi Spraw Wojskowych, Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. oraz Min. Spraw Wewnętrznych. Ustawa przewiduje utworzenie Rady Naukowej Wychowania fizycznego oraz wojewódzkie, powiatowe i miejskie Komitety wych. fiz. i przysp. woj. Na czele Państwowego Urzędu stać będzie dyrektor i w jego rozporządzeniu znajdować się będą fundusze na cele wych. fizycz. i przysp. wojsk.

Równocześnie z wydaniem powyższej ustawy, ma być zniesione dotychczasowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1925 r. w sprawie utworzenia Rady Naczelnej wychowania fizycznego i przysp. wojsk., która po niespełna jednorocznej egzystencji przeszła do historji, jako drugi okres poczynań sfer państwowych w dziedzinie spraw, omawianych niniejszym artykułem. Należy tylko życzyć obecnemu inicjatorowi i kierownikowi nowej fazy organizacyjnej w dziedzinie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w państwie, aby miał szczęśliwszą rękę od poprzedników i by nareszcie można wyjść raz z okresu projektów i prób wszelkiego rodzaju na teren realnych i konkretnych działań, któreby wskazywały na jasny i zdeklarowany plan i zmierzały do wytkniętego celu drogą otwartą i sprawiedliwą, mającą na względzie dobro państwa i narodu polskiego. W tych poczynaniach chętnie staniemy do współpracy, o ile do niej wezwani będziemy i starać się będziemy o osiągnięcie jak najpomyślniejszych rezultatów.

Ze szczegółów projektowanej ustawy nadmienić należy zamiar utworzenia Rady Naukowej wychowania fizycznego, której celem będzie prowadzenie badań naukowych, wydawanie opinij oraz stawianie wniosków w sprawach powszechnego wychowania fizycznego, wniesionych do tejże Rady przez Państwowy Urząd wych. fiz. i przysp. wojsk. W skład tej Rady wchodzą Minister Spraw Wojskowych względnie jego zastępca jako przewodniczący Rady, dyrektor Państw. Urzędu w. f. i p. w., delegat Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ., dyrektor służby zdrowia oraz osoby powołane przez zainteresowane trzy Ministerstwa. Ilość członków Rady nie może przekroczyć liczby 25 osób, a czas trwania mandatów — okresu dwu lat.

Niezależnie od powyższej Rady, Minister Spraw Wojskowych powołuje w poszczególnych województwach, wojewódzkie Komitety wych. fiz. i przysp. wojsk., których zadaniem będzie skoordynowanie i popieranie działalności poszczególnych instytucyj w sprawie wychowania fizycz. i przysp. wojsk. Do takiego Komitetu wchodzą: wojewoda, dowódca O. Korp., kurator okręgu szkolnego, względnie w miejsce wspomnianych delegaci wyznaczeni przez nich, ponadto 4 członków specjalnie do Komitetu powołanych.

Komitet wojewódzki działa według instrukcyj i rozkazów otrzymanych z Państw Urzędu w. f. i p. w. a równocześnie ma być organem nadzorczym nad istniejącemi w obrębie województwa Komitetami powiatowemi i miejskiemi w. f. i p. w. Komitety powiatowe oraz miejskie w miastach, w których niema siedziby władz powiatowych, powoływane będą przez przewodniczącego Komitetu wojewódzkiego.

W skład takich Komitetów wchodzą reprezentanci urzędów analogicznie jak w Komitecie wojewódzkim, a ponadto osoby powołane przez przewodniczącego Komitetu wojewódzkiego i wyznaczeni przez władze wojskowe — oficer przysposobienia wojskowego, ewentualnie instruktor wychowania fizycznego. Ilość członków Komitetu nie może przekraczać liczby 20 uczestników. Przewodniczą-

cego wyznacza z urzędu przewodniczący Komitetu wojewódzkiego.

Dla sharmonizowania współpracy Komitetów powiatowych względnie miejskich z miejscowemi organizacjami społecznemi wych. fizyczn. i przysp. wojsk. i sportowemi, będą powoływane miejscowe komisje sportowe, składające się z przedstawicieli miejscowych organizacyj i klubów. Przewodniczącym, mianowanym przez przewodniczącego Komitetu powiatowego, będzie zwyczajnie oficer instrukcyjny p. w. lub instruktor wych. fizycz., a w braku wymienionych, osoba wyznaczona przez wspomnianego przewodniczącego powiatowego Komitetu.

Sprawa przekazania czynności Państwowego Urzędu w. f. i p. w. przez Ministra Spraw Wojskowych, mianowanemu dyrektorowi będzie uregulowana specjalnem rozporządzeniem.

Tak przedstawia się w ogólnych zarysach nowa organizacja, która niezawodnie będzie wymagała jeszcze obszerniejszego omówienia, celem zaznajomienia się bliższego, co da się uskutecznić, gdy ukażą się projekty rozporządzeń, które będą regulowały szczegółowo właściwe cele, zadania i środki wykonawcze samego Urzędu.

Z dotychczasowych zarządzeń przed ukazaniem się ustawy o Państw. Urzędzie w. f. i p. w. zwracaliśmy już uwagę w poprzednich numerach na utworzenie instruktorów wychowania fizycznego i wymieniliśmy niektórych imiennie.

Dziś pragniemy zwrócić uwagę na zakres działania tych instruktorów. Instrukcja otrzymana przez nich ma widocznie charakter tymczasowy, bowiem obowiązuje do 1 kwietnia 1927 i poleca instruktorom:

a) nawiązanie i utrzymywanie ścisłej łączności ze wszystkiemi stowarzyszeniami sportowemi, klubami i organizacjami pracującymi na polu wychowania fizycznego i przysp. wojsk. w danej miejscowości;

b) zorganizowanie ćwiczeń z zakresu gimnastyki sportowej, boksu i szermierki;

c) pozyskanie kilku sal gimnastycznych dla swoich celów.

d) współpracę z miejscowym komitetem w. f. i p. w. oraz z władzami samorządowemi w celu przygotowania przez miasto boisk, terenów ćwiczeń oraz miejsc dla gier i zabaw;

e) inicjatywę i pomoc w zakładaniu klubów sportowych lub sekcyj zwłaszcza na wyższych uczelniach, w organizacjach p. w., w ośrodkach robotniczych;

f) zorganizowanie akcji wśród młodzieży do lat 16 na rzecz gier ruchowych i zabaw, przez pociągnięcie do tej akcji organizacji pracującej wśród młodzieży.

Na wykonanie powyższych celów instruktorzy wych. fizycz. otrzymują pewne fundusze, któremi mogą opłacać należytości za odstępowanie sal gimnastycznych, orąz nieodzowne wydatki organizacyjne w związku z przeprowadzaną przez nich akcją wychowania fizycznego.

Pobory instruktorów oraz przydzielonych im do pomocy podoficerów, ewentualnie personel cywilny instruktorski, będzie opłacany z funduszów państwowych, przeto wszelkie czynności, wykonywane przez tych funkcjonarjuszów na rzecz organizacyj i klubów w dziedzinie wych. fizycz. są bezpłatne.

Zamianowani instruktorzy wych. fizycz. rozpoczęli już swą pracę, tu i owdzie zwracali się do nas o współpracę lub pomoc. My tej pomocy i współpracy im odmówić nie możemy i nie powinniśmy odnosić się do niej niechętnie lub obojętnie, boć sprawie wychowania fizycznego narodu naszego służymy całe 60 lat, i każde uczciwe poczynanie w tym kierunku musi wśród nas znaleźć najżywszy oddźwięk i zrozumienie. Tylko pewne zastrzeżenie, aby ta współpraca lub pomoc wypływała istotnie z rzeczowych podstaw. Niech ona obraca się wyłącznie około samej sprawy wych. fizycznego, niech panowie instruktorzy nie mieszają się do spraw, które siłą tendencji i zamierzeń wskazują częstokroć aż zbyt jaskrawo, że zadanie powierzone im do spełnienia starają się wcielać sposobami, które nie zawsze wskazują na chęć osiągnięcia właściwego zadania. Trzymanie się ściśle ram wytkniętego instruktorom zadania; wytworzy wcześniej lub później atmosferę szczerej i rzetelnej współpracy, która będzie chlubą instruktora, korzyścią dla społeczeństwa i dosadnym przykładem harmonji i współpracy sfer wojskowych, społeczeństwa i organizacji.

M. Maksyś.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 stycznia 1927 r.

w sprawie utworzenia Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, Rady Naukowej Wychowania Fizycznego, oraz Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich Komitetów Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Pragnąc zapoznać dokładnie ogół druhów z rozporządzeniem Rady Ministrów o Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, poniżej podajemy dokładny tekst tego rozporządzenia.

Na zasadzie art. 15 i 18 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 roku (Dz. Pr. K. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla kierownictwa pracami, dotyczącemi powszechnego wychowania fizycznego, oraz przysposobienia wojskowego, ustanawia się przy Ministrze Spraw Wojskowych Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 2.

Na czele Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego stoi dyrektor, mianowany przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3.

Organizację oraz szczegółowy zakres działania Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego ustala rozporządze-

nie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 4.

Kredyty budżetowe, przeznaczone na wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, przewidywane będą w odpowiednich częściach budżetu państwowego; administruje niemi dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 5.

Przy Ministerstwie Spraw Wojskowych zostaje utworzona Rada Naukowa Wychowania Fizycznego, celem prowadzenia badań naukowych, wydawania opinji i stawiania wniosków w zakresie powszechnego wychowania fizycznego w sprawach wniesionych do tejże Rady przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 6.

W skład Rady Naukowej Wychowania Fizycznego wchodzą:

a) Minister Spraw Wojskowych, względnie wyznaczony przez niego zastępca, jako przewodniczący;

b) osoby powołane przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród uczonych i znawców wychowania fizycznego, jakoteż wybitnych hygjenistów i pedagogów;

c) dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, delegowany przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Ogólna liczba członków Rady Naukowej Wychowania Fizycznego nie może przenosić 25-ciu.

Powołanie członków Rady Naukowej Wychowania Fizycznego wymienionych w § lit. b. następuje na 2 lata.

§ 7.

Sposób wykonywania swych czynności określi Rada Naukowa Wychowania Fizycznego w wydanym przez siebie regulaminie wewnętrznym Rady.

§ 8.

Minister Spraw Wojskowych powołuje do życia w poszczególnych województwach Wojewódzkie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, których zadaniem jest koordynowanie i popieranie działalności organów państwowych, samorządowych i społecznych na obszarze danego województwa w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

§ 9.

W skład Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego wchodzą:

a) wojewoda, dowódca okręgu korpusu, wyznaczony przez Ministra Spraw Wojskowych i kurator okręgu szkolnego miejsca siedziby województwa, — względnie delegaci tychże osób;

b) czterech dalszych członków powołanych przez Ministra Spraw Wojskowych, względnie przez osobę do powołania ich przez Ministra Spraw Wojskowych upoważnioną.

§ 10.

Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego działa w myśl ogólnych dyrektyw Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, składa temuż sprawozdania ze swej działalności i przedstawia swoje wnioski w zakresie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Ponadto wykonywa on ogólny nadzór nad Powiatowemi i Miejskiemi Komitetami Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego i wydaje im zarządzenia w myśl dyrektyw Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 11.

W miastach powiatowych utworzone być mogą w miarę potrzeby Powiatowe Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, których zadaniem jest koordynowanie na obszarze powiatu działalności organów państwowych, samorządowych i społecznych w sprawach wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, oraz popieranie wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w powiecie.

W poszczególnych miastach, nie będących miastami powiatowemi, mogą być utworzone osobne Miejskie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego dla odnośnych miast.

§ 12.

Powiatowe i Miejskie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego powołuje przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 13.

W skład Powiatowego (Miejskiego) Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego wchodzą w charakterze członków osoby powołane przez przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, ponadto zaś członkami tego Komitetu są wyznaczeni przez władze wojskowe — oficer przysposobienia wojskowego, oraz oficer instrukcyjny.

Ilość członków Powiatowego (Miejskiego) Komitetu nie może przenosić 20-tu.

Przewodniczącego Komitetu wyznacza przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 14.

Powiatowe (Miejskie) Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego tworzyć mogą w poszczególnych miejscowościach powiatu, względnie w miastach, będących siedzibą Miejskiego Komitetu, miejscowe komisje sportowe, składające się z powołanych przedstawicieli miejscowych klubów i organizacyj sportowych. Miejscowe Komisje sportowe mają na celu współpracę z Powiato-

wemi (Miejskiemi) Komitetami Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

Przewodniczącym miejscowej komisji sportowej jest wyznaczony przez władze wojskowe oficer instrukcyjny lub instruktor wychowania fizycznego, o ile zaś w danej miejscowości oficera takiego niema, przewodniczącego wyznacza przewodniczący Powiatowego (Miejskiego) Komitetu.

§ 15.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25-go kwietnia 1925 roku w sprawie utworzenia Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego oraz Wojewódzkich i Powiatowych Komitetów Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 314), oraz zmieniające je rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 575), tracą z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia moc obowiązującą.

Minister Spraw Wojskowych unormuje rozporządzeniem sprawę przekazania czynności powyższych instytucyj dyrektorowi Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego tudzież Radzie Naukowej Wychowania Fizycznego, oraz Komitetom, przewidzianym w niniejszem rozporządzeniu.

§ 16.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§. 17.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dr. med. T. DRABCZYK.

FIZJOLOGJA CZŁOWIEKA
w zastosowaniu do sprawy wychowania fizycznego.

(Podług prof. Ciechanowskiego, dra med. T. Drabczyka, dra med. Kosmowskiego, dra med. Wernica, prof. Leshafta, Maclarena, Monti'ego, Qualet'a).

III. APARAT KRĄŻENIA.

Narząd krążenia ma za zadanie roznosić we wszystkie zakątki ustroju przygotowany materjał odżywczy w postaci krwi i limfy razem z tlenem, oraz zabierać materjał zużyty wraz z dwutlenkiem węgla (krew żylna) do odnowienia go w płucach. Do tego celu służy: a) serce, mocny worek mięśniowy, spełniający zadanie żywej pompy ssąco-tłoczącej. Z serca wychodzi b) aorta i układ tętnic, rurek elastycznych, rozgałęziających się na coraz drobniejszy kaliber, niosących krew tętniczą, jasno-różową, czerwoną odżywiającą tkanki nasze.

Dalszy ciąg stanowią c) naczynia włoskowate, subtelne cienkie rureczki, a tak wąskie, że czerwone i białe ciałka krwi płyną wolno tylko szeregiem jedno za drugiem. W ich obrębie spełnia się istota odżywiania; szybkość prądu krwi tutaj jest 1000 razy mniejsza niż w grubych tętnicach, (w aorcie wynosi 50 ctm. na sekundę). Jednocześnie z oddawaniem tkankom materjału odżywczego przyniesionego przez tętnice, naczynia włoskowate pobierają z tkanek produkty zużyte, już niepotrzebne i w swem łożysku niosą je w dalszym ciągu do d) układu żylnego t. j. żył, rurek mniej elastycznych, niż tętnice, kierujących swe łożysko ku sercu i rozszerzających się stopniowo, niosąc krew żylną, ciemno-czerwoną do serca. (CO_2). Cała ta droga nazywa się wielkim krwiobiegiem. Krew żylna z prawej komory serca idzie do płuc, tutaj się odnawia, dzięki oddychaniu, a utleniona wraca znów do lewej komory serca (ten okres nazywamy małym krwiobiegiem), aby znów pójść do wielkiego krwiobiegu. Na to potrzeba 18 — 20 sekund.

Jest jeszcze układ żyły wrotnej, która zbiera krew z narządu trawienia, niesie do wątroby, skąd po dokonanej syntezie białka idzie do łożyska ogólnego.

Krew w swym obiegu zmienia swój skład chemiczny dwa razy: w łożysku wielkiego krwiobiegu (t. j. w obiegu ciała) krew tętnicza wyrzucona z serca (lewej komory) zamienia się na żylną, wessaną znów do serca (prawego przedsionka), zaś w łożysku małego kwiobiegu (t. j. w obiegu płucnym) odwrotnie — żylna zamienia się na tętniczą. Ponieważ stosunki obiegu krwi w obu krwiobiegach ułożyły się wprost przeciwnie, więc w obiegu oddechowym (małym) krew żylna płynie w tętnicach, a krew tętnicza (odnowiona już) w żyłach. Cała ta czynność zależy od pracy serca; jak się mówi serce „bije", wydając w czterech miejscach po dwa metaliczne muzykalne nierówne (mocny, donioślejszy, dłuższy, słabszy, krótszy) dźwięki, zwane tonami. Fala wyrzucanej z serca w prawidłowych odstępach czasu krwi (200 ctm.^{3} +— szklanka) do tętnic rytmicznie rozszerza wszystkie tętnice, skąd powstaje tętno (puls) — kontrola pracy serca, przeciętnie (normalnie) uderzające 72 razy na min. (noworodek do 120 uderzeń, 4—5 letnie dz. 96 ud., 10-cioletnie 84 ud.). Krążenie krwi zależy 1) od różnicy ciśnienia w aorcie i naczyniach włoskowatych i 2) od elastyczności naczyń krwionośnych. Ciśnienie zależy od skurczu serca, zaś skurcze i rozkurcze serca zależą od podrażnienia własnego automatycznego układu nerwowego, znajdującego się na 1 i pół mm. poniżej przegrody przedsionkowo-komorowej, kontrolowanego jednak przez mózg (ośrodek na dnie IV-ej komory mózgowej przy ośrodku oddechowym). Stąd też, nic dziwnego, że serce samo w sobie t. j. wyjęte ze zwierzęcia lub człowieka umarłego (nawet przed dwoma dniami) może się kurczyć i rozkurczać poza właścicielem w ciągu miesiąca.

Ciśnienie serca w aorcie wynosi 200 mm. słupa rtęci, w mniejszych tętnicach się zmniejsza, w nacz. włoskowatych = 30 mm. słupa rtęci, w żyłach stale się zmniejsza, aż do ujemnego. Wobec

tego krew z żył grubych, nie mogąc się z braku ciśnienia dostać do prawego przedsionka serca, musi być przyssana przez prawy przedsionek, w którym na moment powstaje idealna próżnia. Ta ssąca zdolność serca zależy od wdechu w pierwszym rzędzie i od różnicy ciśnienia atmosferycznego (dodatniego) na układ krwionośny, znajdujący się poza jamą klatki piersiowej, a ujemnego ciśnienia w jamie klatki piersiowej.

(d. c. n.)

BILANS I STAN LEKKOATLETYKI w SOKOLE.

II.

Przejdziemy teraz z kolei do Gniazd, należących do Łódzkiego O.Z.L.A.

Tutaj na pierwsze miejsce wysuwa się odrazu Gniazdo Piotrków (K.S.M.S.), które pierwszym swym oficjalnym występem, jako członek Polsk. Zw. Lekkoatl., zdobywa 1-sze miejsce na zawodach o Mistrzostwo Okręgowego Zw. Lekkoatl. Łódzkiego, i staje się Mistrzem Okręgu Łódzkiego. W zawodach tych Gniazdo Piotrków uzyskało 68 pkt., podczas gdy pozostałe kluby łódzkie, wszystkie razem — 59 pkt., a następny z kolei klub — 26. Tak samo dzielnie spisało się Gniazdo Pabjanice, uzyskując III miejsce w Mistrzostwie Okr. Łódzkiego, zdobywając 20 pkt., a wynik Nowickiego z tego Gniazda w skoku w dal 6 m. 30 cm., stawia go w rzędzie najlepszych skoczków polskich.

Gniazdo Piotrków pozatem przeprowadziło szereg innych zawodów, które zawsze wygrało jak np. Mistrzostwa m. Piotrkawa Tryb. i inne.

Gniazdo Kalisz jest pionierem ruchu lekkoatletycznego w Kaliszu i przeprowadziło szereg zawodów wewnętrznych, biegów naprzełaj itp. Ostatnio jest współtwórcą kaliskiego podokręgu lekkoatletycznego.

Gniazda Łódź I i III nie ujawniły żywszej działalności.

W lekkoatletyce kobiecej najlepiej się przedstawia na terenie Łódzkiego O. Z. L. A. z organizacyj sokolich Gniazdo Pabjanice, które zajmuje drugie miejsce za sekcją pań Łódzkiego Klubu Sportowego. W mistrzostwach pań Ł.O.Z.L.A. Gniazdo Pabjanice zajmuje II miejsce z 14 punktami, za Ł.K.S. 37 p. i przed Harcerskim K. S. (sekcja pań) — 1 pkt., co na początek jest nieźle. W zawodach tych Sokolice z Pabjanic zajęły dwa I-sze miejsca na ogólną liczbę 9, a mianowicie w skoku w wyż — 1.21 m., oraz w biegu 1000 mtr. w czasie 3 min. 59 sek.

W Pomorskim Okręgowym Zw. Lekkoatletycznym pierwsze miejsce tak wśród Gniazd sokolich, jak i wśród wszystkich wogóle klubów zajmuje Gniazdo Bydgoszcz I i to tak w lekkoatletyce mężczyzn, jak i kobiet, co jest zasługą naczelnika Gniazda, druha Stefana Majtkowskiego i jego brata Romana. Gniazdo Bydgoszcz III zajmuje również nieźle miejsce w układzie sił, lepiej jednak przedstawia się tam sekcja żeńska niż męska. Gniazdo Bydgoszcz V i Gniazdo Grudziądz również pracują dodatnio.

W Mistrzostwach Okręgowych Pom. O.Z.L.A. Gniazdo Bydgoszcz I zajęło I-sze miejsce z 56 punktami, Gniazdo Grudziądz zajęło V miejsce z 8 pkt. Gniazdo Bydgoszcz V miejsce VI z 5 pkt. i Gniazdo Bydgoszcz III miejsce VII z 4 pkt.

W lekkoatletyce kobiecej na mistrzostwach pań Gniazdo Bydgoszcz I osiągnęło 32 pkt., a Gniazdo Bydgoszcz III punktów 22. Sekcja kobieca Gniazdo Bydgoszcz I rywalizuje z Harcerskim Klubem Sportowym z powodzeniem, choć siły nieraz wahają się; w tabeli rekordów pomorskich Gniazdo Bydgoszcz I posiada 7 rekordów, podczas gdy Harcerski K. S. — 3 rekordy, Toruński K. S. (sekcja pań) 3 rekordy i Gniazdo Bydgoszcz III — 3 rekordy.

W zawodach międzynarodowych Pomorza, przeprowadzonych i zorganizowanych przez Gniazdo Grudziądz—wyniki, licząc klubami, były nast.: I miejsce z 21 punktami Gniazdo Bydgoszcz I, Gnia-

---

B. ŻARNOWIECKI. 24)

ROK 1975.

POWIEŚĆ Z CZASÓW PRZYSZŁEJ WOJNY.

(ciąg dalszy).

Po chwili łagodnie dłonią odsunęła go od siebie i weszła do saloniku.

Serce kapitana tłukło się jak młot w kuźni W skroniach waliły mu tętna. Zdjął płaszcz i podążył za nią. Stała na środku saloniku ze swym spokojnym uśmiechem. Spojrzeniem królewskich oczu dała znak, aby dążył za nią. Czuł drgnienia pulsów w dłoniach, w kolanach.

Przeszli do następnego pokoju. Zamknęła starannie drzwi. Stanęła przed nim, jakby w oczekiwaniu. Nie cofnęła się, gdy chwycił ją nieprzytomny, całował usta, nawpół rozpadłe oczy, włosy i znów usta. Gdy po dziesięćkroć wracał do tych samych miejsc na twarzy.

Wreszcie wyrwała się nagle śmiałym ruchem i przemówiła głosem czystym, wyraźnym, choć zlekka drżącym.

— Ależ, mój kapitanie. Atak w tempie pościgowego płatowca. Dobrze, dobrze już, proszę siadać Ot, tu, przy mnie, blizko, bliziutko. Tak wolno,—rzekła, widząc jego pytające spojrzenie, gdy przysunął się i dotknął jej kolana.

Patrzyła mu w oczy śmiało, rzetelnie i nagle rzekła głosem twardym, którego od niej nigdy nie oczekiwał.

— Więc?...

— Więc wiem od wczoraj, odparł równie twardo, że będziesz moją żoną.

— Ja również wiem o tem.

Dersława opanowała szalona radość. Zdawało mu się, że otworzyły się nieba i chóry aniołów zawiodły pieśń słodką. Nie miał siły się poruszyć. Było mu dobrze, jak człowiekowi, który, strudzony długą drogą i spieką, zapada w sen głęboki w rozkosznym cieniu starych drzew.

— Wiem o tem,— powtórzyła i oparła dłoń na jego dłoni, — lecz zanim się to stanie, mam wiele do powiedzenia panu memu i wiele do uczynienia jeszcze w życiu. Kim ty jesteś, rzecz nie tajna, kim ja jestem — dowiesz się za chwilę. Zieliński ci objaśnił że jestem bogatą, niezależną panną, w której się

zdo Grudziądz — III miejsce z 11 pkt. i V miejsce Gniazdo Bydgoszcz III z 3 pkt.

W zawodach o Mistrzostwo Polski w Warszawie brał udział z Gniazda Bydgoszcz I dh. Stefan Majtkowski i uzyskał III miejsce w skoku w wyż przy silnej konkurencji, wynikiem 1.65 m., oraz III miejsce w skoku o tyczce, wynikiem 3 m. 20 cm.

(D. n.). *Zenon Paruszewski.*

DZIAŁ URZĘDOWY

OD PRZEWODNICTWA ZWIĄZKU.

1) Przewodnictwo Związku postanowiło zwołać posiedzenie Zarządu Związku na 6 marca r. b. do Warszawy. Porządek dzienny obrad, ustalony przez Prezydjum Przewodnictwa w dniu 8.II. 1926 r. wraz z projektami regulaminów, został rozesłany do Przewodnictw Dzielnic, celem doręczenia członkom Zarządu Związku.

2) Przypominamy Zarządom Gniazd i Przewod. Okręgów, że od jubileuszowych uroczystości Macierzy - Sokoła we Lwowie dzieli nas już bardzo niedługi przeciąg czasu. Obchód jubileuszowy powinien wypaść jaknajuroczyściej i najokazalej. Gniazda więc i Okręgi powinny w czasie najkrótszym zawiadomić Macierz we Lwowie o ilości uczestników, jaką wyślą do Lwowa i czy i jaką ilość zgłaszają (choćby w przybliżeniu) do ćwiczeń i do jakich. Zawiadamiamy, że ćwiczenia jubileuszowe (wspólne) i muzyka do nich jest do nabycia w cenie bardzo przystępnej w Macierzy we Lwowie (gmach Sokoła) ul. Sokoła 7 i tam należy się o nie zwracać.

3) Przewodnictwo Związku zawiadamia wszystkich interesujących się sprawą zmian w statutach i regulaminach sokolich, że w myśl uchwały Rady Związkowej z dnia 1 listopada 1926 r. Zarząd Związku winien w ciągu roku bieżącego przygotować wszelkie projekty dotyczące tej sprawy i przesłać je odpowiednim czynnikom sokolim do opinji. Zarząd Związku pragnie jednak, przed przystąpieniem do opracowania zmian, zapoznać się z życzeniami i projektami podwładnych władz sokolich, i w tym celu wzywa się Przewodnictwa Dzielnic, Okręgów i Zarządy Gniazd, aby w terminie dwumiesięcznym, to znaczy do dnia 15 kwietnia r. b. zechciały drogą służbową nadesłać do Związku swoje dezyderaty.

4) W niektórych miejscowościach zostali ustanowieni z ramienia władz państwowych instruktorzy wych. fizycznego, których zadania są określone specjalnemi instrukcjami. Między innemi ci instruktorzy mają nawiązać kontakt i dążyć do współpracy z istniejącemi organizacjami wychowania fizycznego. Uważając, że taka współpraca z naszą organizacją na polu wychowania fizycznego jest możliwą i pożądaną, Przewodnictwo Związku poleca interesowanym władzom sokolim, aby ze swej strony starały się ułatwić instruktorom wykonanie włożonych na nich zadań z całkowitem jednak zachowaniem wewnętrznej samodzielności organizacyjnej Sokoła.

5) Przewodnictwo Związku przypomina, że w myśl uchwały Zarządu Związku ustanowiona została odznaka członkowska jednolitego typu, prawnie zastrzeżona dla całego Związku. Celem tej odznaki jest uwidocznienie nazewnątrz przynależności danego druha do Związku sokolego. Przypominając o powyższem, Przewodnictwo Związku równocześnie zwraca uwagę Zarządów, że winny one dążyć do jaknajliczniejszego zakupywania tej odznaki i w tym celu należy przypominać o tym obowiązku wszystkim, korzystając obecnie z okresu Walnych Zgromadzeń i Zjazdów Okręgowych. Zamawiające odznaki Gniazdo ma przesłać do Przewodnictwa Związku listę członków, dla których

---

wszyscy nazabój kochają. Nic więcej rzec nie umiał. To dobrze.

— A cóż miał więcej powiedzeć, — zdumiał się Jan. — Rzekł, że jesteś cudowna. O tem wiem równie dobrze jak i on,— cieszył się.

Przypadł do rąk Anki, lecz ta, powstrzymawszy go krótkim, silnym uściskiem palców, rzekła łagodnie i cicho, lecz stanowczo. W głosie jej zabrzmiała dziwna, niezrozumiała dla Jana w tej chwili nuta powagi.

— Czekaj chwilę. Najpierw niechaj idą słowa. Otóż, gdy ujrzałam cię, po raz pierwszy w życiu nogi zadrżały podemną. Usiadłam, obejrzałam cię dokładnie i rzekłam sobie wtedy, a raczej głos nieznany, wewnętrzny, wychodzący z głębinowych stanów podświadomości, powiedział we mnie pewnie, twardo: — Oto twój mąż i kochanek. Długo czekałam na tę chwilę.

Muszę jednak opowiadać w pewnym porządku. Proszę siedzieć spokojnie — usunęła miękko ręce od ust kapitana, który niecierpliwy ponownie do nich przylgnął — i wysłuchać cierpliwie do końca.

Dzisiaj byłam w Warszawie w twojej sprawie, panie. Zdziwisz się, mój miły. Zapytasz się, po co, do kogo?— Odpowiem. Jeździłam do mego szefa.

Jan poruszył się zdziwiony, wyprostował i spojrzał bystro.

— Proszę siedzieć cicho i spokojnie — rzekła z pogodnym uśmieszkiem. Nie wolno mi mówić głośno. Dla mego szefa nie jestem panną Anną Borzęcką, a nazywam się numer dziesięć tysięcy dziesięć.

Na dźwięk tych słów, kapitan w przerażeniu zerwał się z miejsca i nieprzytomnemi oczyma popatrzył, jakby nie wierząc swoim uszom.

— Numer dziesięć tysięcy dziesięć, — powtórzyła cicho, a dobitnie, patrząc mu w oczy.

Kapitan schwycił się rękami za głowę i jak szalony pobiegł do okna zawrócił, pobiegł do drugiego. Przypatrywała mu się z jakimś dziwnie bolesnym a słodkim, dobrotliwym uśmiechem.

— Usiądź, panie — prosiła, — czekałam na twoje przyjście wiele lat. Nie przybyłeś wcześniej. Lecz oto jesteś. Widzą cię i pieszczą się tobą oczy moje Przyszedłeś w ciężki czas wojny, gdy jak ty, jestem żołnierzem i muszę walczyć.

Kapitan słuchał jak we śnie. Nie mógł, nie chciał uwierzyć, iż ta dziewczyna, siedząca przed nim, jego umiłowanie, jego niewiasta, jego świat, jest... liczbą jest... żołnierzem.

(D. c. n.).

zamawia odznakę. Lista powinna być sporządzona w dwu równobrzmiących egzemplarzach. W Przewodnictwie Związku wpisze się do listy numery odznak i jedną listę wraz z odznakami prześle się Gniazdu, druga pozostaje w aktach Przewodnictwa. Lista z numerami odznak, zwrócona Gniazdu, winna być starannie przechowywana w kancelarji Gniazda i w razie zamawiania dalszych odznak, uzupełniana następnemi nazwiskami. Numery odznak członkowskich winny być wpisane do legitymacji członkowskiej typu wydanego przez Związek. Odznaki są w cenie po 3 zł. 50 gr. za sztukę, a należytość należy przekazywać przez P. K. O. na konto 5589, z dopiskiem „na odznaki".

Przy noszeniu odznaki członkowskiej obowiązuje regulamin odznak i odznaczeń, ogłoszony na stronie 67 i dalsze, w zbiorze regulaminów sokolich (nowe wydanie uzupełnione z r. 1926).

6) Posiedzenie Przewodnictwa Związku odbyło się dnia 1 lutego r. b., na którem Prezydjum Związku złożyło sprawozdanie z czynności za poprzedni miesiąc. Sprawozdanie Prezydjum zostało przyjęte do wiadomości.

7) Na wspomnianem wyżej posiedzeniu Przewodnictwa przyjęto do wiadomości sprawozdanie Przewodniczącej Wydziału Sokolic, z udziału jej w konferencji, urządzonej przez Komitet społeczny przysp. wojsk. kobiet w sprawie wychowania fizycznego kobiet. Ustalono zasady dalszej akcji Wydziału Sokolic w tej dziedzinie.

8) Przewodnictwo Związku przyjęło po krótkiej dyskusji i wprowadzeniu drobnych poprawek projekty regulaminów dla Dzielnicowych, Okręgowych Wydziałów Sokolic oraz dla oddziałów druhen w Gniazdach i postanowiło projekty regulaminów przedstawić Zarządowi Związku do zatwierdzenia.

9) Przewodnictwo Związku postanowiło ofiarować nagrodę Związku Sokolstwa polskiego na VIII Międzynarodowe Zawody Narciarskie, które mają się odbyć w drugiej połowie lutego r. b. w Zakopanem.

10) Upoważniono Przewodnictwo Dzielnicy VII we Francji do wzięcia udziału w imieniu Związku Sokolego w Polsce, w uroczystościach, urządzanych przez francuskie Związki, mianowicie: Związku francuskich towarzystw strzelania sportowego i przysp, wojskowego, oraz Związku francuskich towarzystw gimnastycznych. Odpowiednie instrukcje otrzyma Przewodnictwo pisemnie.

11) Przedstawiony przez Wydział Sokolic projekt wprowadzenia niektórych zmian do stroju uroczystego i ćwiczebnego druhen, rozpatrzono i postanowiono wnieść projekt do zatwierdzenia Zarządu Związku na najbliższem posiedzeniu.

12) Uchwalono przedstawić Zarządowi Związku do zatwierdzenia projekt odznaki dla członków honorowych Związku.

13) Ułożono listę członków Związku, którym na podstawie przedstawionych drogą służbową wniosków może być nadana zaszczytna odznaka sokola. Lista będzie przedstawiona Zarządowi Związku do zatwierdzenia.

14) Przyjęto do Związku na podstawie wniosku, nadesłanego drogą służbową: w Dzielnicy Mazowieckiej, Okręgu Białystok, Towarzystwo Gimnastyczne Sokół w Grajewie. Nowozałożone Gniazdo winno nadesłać do Związku wpisowe w kwocie 5 złotych.

15) W myśl wniosków, nadesłanych drogą służbową, zwolniono od składek do Związku za rok 1926 Gniazdo w Ropczycach, Dzielnicy Małopolskiej, Okręgu Rzeszów i zezwolono Gniazdu w Lubawie, Dzielnicy Pomorskiej, na spłatę zaległych składek do Związku w 6 ratach.

16) Przyjęto do wiadomości nadesłane do Związku sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia w Grodzisku Wlkop., oraz rozkaz Nr. 7 Okręgu Warszawskiego.

Przewodnictwo Związku wzywa Druhów, którzy posiadają roczniki wydawnictwa „Przewodnik Gimnastyczny „Sokół" z lat 1881, 1882, 1883, 1896, 1902 i 1903, do odstąpienia rzeczonych roczników Przewodnictwu bezpłatnie lub za wynagrodzeniem.

Roczniki powyższe potrzebne są Przewodnictwu do skompletowania „Przewodnika Gimnastycznego „Sokół" za cały czas jego istnienia, celem umieszczenia tego kompletu w Muzeum Sokolem.

Druhowie, którzy wszystkie wymienione roczniki, lub niektóre z nich posiadają i gotowi je odstąpić do Muzeum Sokolego, zechcą nadesłać je za zwrotem kosztów przesyłki pod adresem Przewodnictwa Związku i z powiadomieniem, czy i jakie wynagrodzenie otrzymać pragną.

Przewodnictwo Związku
Tow. Gimn. „Sokół".

Z ŻYCIA SOKOŁA

WALNE ZGROMADZENIE SOKOŁA W STRACONCE DZIEL. KRAK.

W dniu 23 stycznia b. r. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie Sokoła w Straconce.

Zebranie zagaił dh. prezes Klaja poczem kolejno zdali sprawozdanie z czynności za rok 1926 prezes, naczelnik, skarbnik i bibljotekarz. Ze sprawozdań tych wynika, że Gniazdo pracowało wiele. Ćwiczenia druhów i druhen odbywały się regularnie. Liczne imprezy przysporzyły funduszów na sprawienie sprzętów gimnastycznych. Jak wynika ze sprawozdania bibljotekarza poczytność w r. ub. była bardzo znaczna, zwłaszcza w miesiącach zimowych. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum uchwalono jednomyślnie m. in. składkę członkowską w wysokości 50 gr. miesięcznie. pozatem 50 gr. mieś. na spłatę długu za Dom Kat. Lud., w którego lokalach mieści się Gniazdo sokole bezpłatnie, mając do dyspozycji salę i boisko. Następnie przystąpiono do wyborów nowego zarządu, którego prezesem został ponownie dh. G. Klaja. Wreszcie, licząc się z ubogim stanem kasy Towarzystwa, uchwalono wysłać tylko 2 delegatów ćwiczących na uroczystość 60-lecia Sokoła-Macierzy.

ODDZIAŁ ŻEŃSKI PRZY GNIEŹDZIE II IM. GEN. SOWIŃSKIEGO W WARSZAWIE.

Oddział żeński przy Gnieździe II-iem im. gen. Sowińskiego, rozpoczął swą egzystencję w dniu 4 listopada 1926 r.

Pierwsze ćwiczenia z ilością 20-tu druhen odbyły się dn. 8-go tegoż miesiąca.

Po wykończeniu i poświęceniu sali gimnastycznej, oddział miał możność postawić ćwiczenia już na właściwszym poziomie; odbywają się one stale w poniedziałki i czwartki od godz. 7 i pół do godz. 9 wiecz. pod kierunkiem instruktorki p. Wacławy Rafalskiej.

Obecnie oddział liczy 60 druhen wraz z zarządem i dorostem; przeciętnie ćwiczy 30.

W dzień Trzech Króli o godz. 4-ej pp. zarząd Oddziału żeńskiego urządził dla ćwiczących choinkę. Zabawy prowadziła p. Rafalska przy akompanjamencie muzyki. Poczęstowane łakociami w b. miłym nastroju, ochoczo bawiły się do godz. 7 i pół w.

W imprezach karnawałowych, urządzanych przez zarząd Gniazda, oddział żeński pomaga, zajmując się częścią gospodarczą; a w zabawach tanecznych biorą udział druhny od lat 16-tu.

W dniu 23 - im stycznia odbył się obchód rocznicy styczniowej. Odczyt ilustrowany przezroczami wygłosiła p. Śliwińska. P. Kowalski porywająco odczytał „Pogrzeb Wołodyjowskiego“, jak również z jeszcze większą mocą wypowiedział „Cud nad Wisłą“, mając na sobie autentyczny mundur żołnierza, powracającego z pola bitwy w 1920-ym roku. Orkiestra Gniazda poza kilkoma okolicznościowemi utworami odegrała marsz Sokołów i hymn narodowy.

W podniosłym nastroju zebrani rozeszli się do domów.

Osób było około tysiąca, wejście bezpłatne.

Oddział żeński w nadziei, że będzie posiadał coraz liczniejsze szeregi, a niezadługo będzie mógł popisać się sprawnością swych druhen, z niesłabnącą energją swą pracę kontynuuje.

Czołem!

N. Maciejewska.

Z ŻYCIA GNIAZDA BIERTUŁTOWY DZIELNICY ŚLĄSKIEJ.

Gniazdo w Biertułtowych odbyło w święto Trzech Króli b. r. swoje roczne walne zebranie, które zagaił punktualnie o g. 14-ej dh prezes hasłem Czołem! Po sprawozdaniach poszczególnych członków ustępującego zarządu, zebranie jednogłośnie udzieliło mu absolutorjum. Następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu, który ukonstytuował się w następujący sposób: prezes — Rożański Józef, sekretarz — Majzner Augustyn, skarbnik — Staniczek Karol, naczelnik — Kłosok Paweł. Potem uchwalono szereg wniosków i załatwiono cały szereg spraw administracyjnych.

Wreszcie zabrał głos dh prezes Rożański, wzywając do sumiennego pełnienia obowiązków, dając różne cenne wskazówki i rady, poczem zamknął zebranie hasłem Czołem!

K R O N I K A

(ZE ŚWIATA, Z POLSKI I ZE ZWIĄZKU)

GIMNASTYKA PODSTAWOWA

Metoda gimnastyczna Nielsa Bukha znajduje w świecie gimnastycznym z jednej strony gorliwych i entuzjastycznych zwolenników, z drugiej surowych krytyków. Pozostawiając przyszłości ocenę, która strona ma rację, musimy tutaj podnieść, że w każdym razie wnosi ona dużo nowego i cennego do ćwiczeń gimnastycznych i że dokładne przestudjowanie tej metody będzie z wielką korzyścią dla każdego nauczyciela gimnastyki i kierownika ćwiczeń.

Dlatego też należy z radością powitać ukazanie się w tłomaczeniu polskiem książki Nielsa Bukha p. t. „Gimnastyka Podstawowa“, zawierającej całokształt jego metody. Książka wydaną została nakładem Dzielnicy Wielkopolskiej Związku Tow. Gimn. „Sokół“; tłomaczenia dokonał Jan Fazanowicz, naczelnik, Antoni Wolski, prezes, i Tadeusz Powidzki, b. prezes tejże Dzielnicy. Tłomaczenie dokładne, szata zewnętrzna nader staranna. Szereg dobrych ilustracyj znakomicie ułatwia przestudjowanie przytoczonych w książce ćwiczeń.

Książkę nabywać można we wszystkich księgarniach. Gniazda sokole i druhowie mogą ją nabywać za pośrednictwem Przewodnictwa Związku.

PRZED MISTRZOSTWAMI NARCIARSKIEMI.

Skład prezydjum honorowego podczas międzynarodowych mistrzów narciarskich Polski w Zakopanem (17 — 20 b. m.) przedstawia się następująco: marsz. Piłsudski (prezes), wice-premjer dr. Bartel, minister Dobrucki, minister Zaleski, minister Romocki, wice-minister gen. Fabrycy, szef sztabu gen. Piskor, prezes Z. Z. Osiecki oraz członek Międz. Kom. Olimp. ks. Lubomirski.

Z zagranicznych zawodników przybywają: Austrja: panowie Rattay, Ballaun i Palffy, oraz panie Sitter i Eckstein; Szwecja: Stolpe, Karlsson i Linistrom oraz prawd. Lungreen i Wickströd; Czechosłowacja: przyśle około 10 zawodników. Udział Pirkerta i Wendego zapewniony; Norwegja: dwóch zawodników oraz prawd. słynny skoczek Carlson. Spodziewać się również należy udziału Niemców, Szwajcarów i Włochów.

Program zawodów jest następujący: 17.2 — godz. 9 bieg 50 klm.; godz. 10 bieg patrolowy 30 klm.; 18.2 — godz. 10 bieg wojskowy z przeszkodami; godz. 12 — manewry wojskowe, 19.2 — bieg 18 klm.; godz. 11 — bieg pań 7 klm.; 20.2 — godz. 10 konkurs skoków; godz. 20 rozdanie nagród.

ODPOWIEDZIALNY ZA REDAKCJĘ: Inż. MICHAŁ TERECH. **REDAGUJE: KOMITET.**

Zakłady Drukarskie F. Wyszyński i S-ka Warszawa, Warecka 15.